

رامین پرتو

تحولات جدیدنظام بین‌الملل که پس از حملات آمریکا و اسرائیل علیه ایران شکل گرفته، اکنون تنها به یک بحران منطقه‌ای محدود نیست؛ بلکه به تدریج در حال باز تعریف الگوهای قدرت، امنیت انرژی، تجارت جهانی و حتی آرایش دیپلماتیک قدرت‌های بزرگ و نوظهور جهان است. در چنین شرایطی، سفرهای فشرده هیران جهان از دونالد ترامپ و شی جین‌پینگ گرفته تا ولادیمیر پوتین و نازندرا مودی، نشانه‌ای آشکار از ورود جهان به مرحله‌ای تازه از رقابت‌های ژئوپولیتیک و اقتصادی به‌شمار می‌رود.

در این میان، سفر چندمرحله‌ای نازندرا مودی، نخست‌وزیر هند، به امارات متحده عربی و چند کشور اروپایی را یادآورتر از یک تور دیپلماتیک معمول ارزیابی کرد. این سفرها در زمانی انجام می‌شود که خلیج هند به شدت تحت تأثیر بحران انرژی ناشی از تنش در خاورمیانه قرار گرفته و دهلی‌نو تلاش می‌کند هم‌زمان چندهدف حیاتی را دنبال کند؛ از تضمین امنیت انرژی گرفته تا جذب سرمایه خارجی، توسعه

فناوری، تقویت جایگاه ژئوپولیتیک و کسب حمایت سیاسی در سطح جهانی.

دیپلماسی انرژی:

اولویت نخست دهلی‌نو

نقطه آغاز سفر مودی، امارات متحده عربی بود؛ کشوری که در سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین شرکای اقتصادی و راهبردی هند تبدیل شده است. اهمیت این سفر زمانی روشن‌تر می‌شود که بدانیم هند سومین وارد کننده بزرگ نفت جهان است و حدود نیمی از نفت خام خود را از مسیر تنگه هرمز تأمین می‌کند؛ گذرگاهی حیاتی که اکنون تحت تأثیر بحران ایران و آمریکا با اختلال جدی مواجه شده است.

به همین دلیل، نخست‌وزیر هند در بدو ورود به ابوظبی، با تأکید بر «امنیت و آزادی تردد در تنگه هرمز» عملاً مهم‌ترین دغدغه راهبردی کشورش را بیان کرد. دهلی‌نوبه سفرها در زمانی انجام می‌شود که خلیج فارس می‌تواند نه تنها قیمت انرژی، بلکه کل ساختار اقتصادی هند را دچار تزلزل کند. سقوط ارزش روپیه، افزایش فشار بر ذخایر ارزی، رشد تورم و افزایش هزینه واردات انرژی، بخشی از نشانه‌های این

از ابوظبی تا اروپا؛ مودی در تلاش برای عبور هند از بحران خاورمیانه است؛

دهلی در جست‌وجوی امنیت راهبردی

بحران است. در چنین فضایی، توافق‌های جدید میان هند و امارات در حوزه نفت، گاز، ذخایر راهبردی انرژی، کشتیرانی و همکاری‌های دفاعی، نشان دهنده تلاش دو کشور برای عبور از روابط سنتی خریدار و فروشنده و حرکت به سمت یک شراکت راهبردی جامع است. هند اکنون صرفاً به دنبال خرید نفت نیست، بلکه تلاش می‌کند زنجیره امنیت انرژی خود را بازسازی کند؛ از ذخیره‌سازی نفت و واردات گاز مایع گرفته تا تضمین مسیرهای انتقال انرژی و همکاری‌های لجستیکی

اروپا؛ مقصد دوم برای فناوری، سرمایه و مشروعیت سیاسی

پس از امارات، مقصد بعدی مودی اروپا است؛ سفری که شامل هلند، سوئد، نروژ و ایتالیا می‌شود. اگرچه در ظاهر، محور این سفرها تجارت، فناوری و همکاری‌های صنعتی عنوان شده‌امادر واقع هند در حال اجرای یک استراتژی چندلایه برای تقویت موقعیت جهانی خود است.

توافق تجارت آزاد میان هند و اتحادیه اروپا که از آن به عنوان «مادر همه توافق‌ها» یاد شده، اکنون به ستون اصلی راهبرد اقتصادی دهلی‌نو تبدیل شده است. هند

به خوبی می‌داند که در شرایط بی‌ثباتی جهانی، جذب سرمایه و فناوری غربی می‌تواند به حفظ رشد اقتصادی این کشور کمک کند. به همین دلیل، مودی در دیدارهای خود با رهبران اروپایی بر حوزه‌هایی چون نیمه‌رساناها، هوش مصنوعی، انرژی‌های پاک، زیرساخت، سلامت و فناوری‌های نوین تمرکز کرده است.

هند اکنون تلاش می‌کند خود را به عنوان جایگزینی برای چین در زنجیره جهانی تولید معرفی کند. سخنان مودی درباره تبدیل هند به قطب تولید نیمه‌رساناها، توسعه استارت‌آپ‌ها و رشد صنایع فناوری محور، دقیقاً در همین چارچوب قابل تحلیل است. دهلی‌نو می‌خواهد شرکتهای غربی را متقاعد کند که سرسراز گذاری در هند، هم از نظر اقتصادی سودآور است و هم از منظر ژئوپولیتیک، گزینه‌ای مطمئن‌تر از چین محسوب می‌شود.

اما سفر مودی به اروپا فقط جنبه اقتصادی ندارد. هند در شرایط کنونی نیازمند حمایت سیاسی گسترده‌تر نیز هست. بحران خاورمیانه و تنش‌های ناشی از جنگ ایران، نظام بین‌الملل را وارد مرحله‌ای از چندقطبی شدن شتابان کرده است. در چنین فضایی، دهلی‌نو تلاش می‌کند روابط خود را هم‌زمان با غرب، روسیه، کشورهای عربی و حتی بازیگران آسیایی حفظ کند تا بتواند نقش یک قدرت مستقل و متوازن را ایفا کند.

مودی به دنبال آن است که هند نه فقط یک قدرت اقتصادی، بلکه یک بازیگر تعیین‌کننده سیاسی در نظام بین‌الملل جدید باشد. حضور او در نشست‌های اروپایی، سخنرانی در مجمع مدیران شرکت‌های بزرگ و تأکید بر نقش هند در اقتصاد جهانی، بخشی از تلاش برای تثبیت این تصویر است.

صرفه‌جویی اقتصادی:

شاید مهم‌ترین بخش تحولات اخیر هند، دستورها و توصیه‌های کم‌سابقه مودی به مردم این کشور باشد که از کاهش مصرف سوخت و استفاده از حمل‌ونقل عمومی تا توقف خرید طلا و کتشت به فرهنگ دور کاری را در بر می‌گیرد. این توصیه‌ها رامنمی‌توان صرفاً اقداماتی نامداین دانست و واقعیت آن است که دولت هند نسبت به پیامدهای اقتصادی بحران

مودی به دنبال آن است که هند نه فقط یک قدرت اقتصادی، بلکه یک بازیگر تعیین‌کننده سیاسی در نظام بین‌الملل جدید باشد و حضور او در نشست‌های اروپایی، سخنرانی در جمع مدیران شرکت‌های بزرگ و تأکید بر نقش هند در اقتصاد جهانی، بخشی از تلاش برای تثبیت این تصویر است

خاورمیانه نگرانی جدی دارد. افزایش قیمت نفت و گاز، فشار بر ذخایر ارزی، سقوط روپیه و خروج سرمایه‌های خارجی، همگی نشانه‌هایی از ورود اقتصاد هند به مرحله‌ای حساس هستند.

در این میان، مسئله طلا اهمیت ویژه‌ای دارد. هند یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان طلا در جهان است و واردات گسترده این فلز گرانبها فشار زیادی بر ذخایر ارزی کشور وارد می‌کند. دولت مودی اکنون تلاش دارد با افزایش تعرفه واردات طلا و تشویق مردم به کاهش خرید، منابع ارزی بیشتری را برای واردات انرژی و کالاهای حیاتی آزاد کند.

در مجموع، توصیه‌های اقتصادی مودی را باید نشانه‌ای از نگرانی عمیق دولت هند نسبت به آینده اقتصاد جهانی دانست. دهلی‌نومی‌داند که ادامه بحران در خاورمیانه می‌تواند زنجیره تأمین جهانی را بیش از پیش مختل کند و اقتصادهای وابسته به واردات انرژی را با مشکلات جدی مواجه‌سازد.

از این منظر، سفرهای اخیر مودی تلاشی چندجانبه برای مدیریت این بحران است. او هم‌زمان به دنبال تضمین امنیت انرژی، جذب سرمایه خارجی، توسعه فناوری، تقویت جایگاه سیاسی هند و کاهش آسیب‌پذیری اقتصادی کشورش است.

در این شرایط، مودی تلاش می‌کند هند را از یک قدرت صرفاً منطقه‌ای به بازیگری جهانی تبدیل کند؛ بازیگری که بتواند در مسابقات رقابت‌های بزرگ، منافع خود را حفظ کرده‌و حتی جایگاهش را ارتقا دهد. لذا سفرهای فشرده او به امارات و اروپا را باید بخشی از همین پروژه بزرگ ژئوپولیتیک و اقتصادی دانست.

میان

جهان نما

الاحبار:

دولت لبنان

شریک امنیتی اسرائیل می‌شود

مذاکرات جاری میان لبنان و اسرائیل بیشتر حاکی از این است که لبنان به سمت مشارکت در اقدامات امنیتی اسرائیل در حرکت بوده و چارچوب جدید هماهنگی امنیتی با دشمن از طریق آمریکا را پذیرفته است. روزنامه‌الاحبار درباره دور سوم مذاکرات بیروت و تل‌آویودر واشنگتن نوشت: اسرائیل در لبنان با سسر به آغوش حامی آمریکایی خود رفته و واشنگتن نیز توانست به تدریج دولت لبنان را در ویاوروی آشکاری با مقاومت، به شریک امنیتی دشمن اسرائیلی تبدیل کند اما در مقابل این اشغالگر در بیروت، هیچ تضمین واقعی در مورد توقف خصومت‌ها، عقب‌نشینی یا حتی برقراری ثبات دریافت نکرد.

مذاکرات جاری میان لبنان و رژیم صهیونیستی حاکی از این نیست لبنان به سمت حفاظت از حاکمیت خود حرکت نمی‌کند بلکه بیشتر نشان دهنده مشارکت آن در ترتیبات امنیتی است که در درجه اول در خدمت اولویت‌های اسرائیل تحت پوشش «آرام کردن اوضاع» و «جلوگیری از تشدید» است. مساله نگران‌کننده‌تر این است که همه این اتفاقات در حالی رخ می‌دهد که جنوب لبنان همچنان زیر آتش بوده و تل‌آویو آزادی عمل قابل توجهی برای ادامه عملیات بیانیه وزارت خارجه آمریکا در سراه «تمدید آتش‌بس در لبنان به مدت ۴۵ روز، پس از آخرین دور مذاکرات بسیار سازنده بین لبنان و اسرائیل» نمایان شد، هم‌زمان در این بیانیه، «ایجاد یک مسیر امنیتی در ساختمان وزارت جنگ در ۲۹ مه با مشارکت هیئت‌های نظامی از لبنان و اسرائیل» نیز اعلام شد.

اما روشن است که لبنان چارچوب جدید هماهنگی امنیتی با دشمن از طریق آمریکا را پذیرفته و این مشابه اتفاقات جاری در سرزمین‌های اشغالی فلسطین است که نتیجه آن تبدیل تشکیلات خودگردان رام‌الله به شریک نیروهای اسرائیل در تعقیب نیروهای مقاومت و دستگیری و قتل آنها بود. در حالی که افشای اطلاعات در بیروت درباره «حصول پیشرفت» که از سوی مقامات آمریکایی مطرح می‌شد، شدت گرفته، اکنون مشخص شده که بحث‌ها در عمل حول نتایج مذاکرات آمریکا-اسرائیل که پیش از ۲ جلسه روزهای پنجشنبه و جمعه انجام شده و به صورت یک طرح پیش‌نهادی به هیئت‌لبنانی ارائه شد، می‌چرخد. بر اساس اطلاعاتی که تاکنون به دست آمده است، طرح اسرائیل بر اساس مجموعه‌ای از نکات کلیدی است که مهمترین آنها عبارت هستند از:

یک، لبنان به سمت پذیرش مفهوم پایسان دادن به خصومت با اسرائیل سوق داده شده و این ایده با صدور قانونی از سوی پارلمان که قانون تحریم اسرائیل را لغو کرده و جرم‌انگاری ارتباط با اسرائیلی‌ها را متوقف می‌کند، به سرعت عملی‌شود. دو، تعهد دولت لبنان به اجرای تصمیم خود که در تاریخ ۲ مارس صادر شد، مبنی بر اینکه شاخه‌های نظامی و امنیتی حزب‌الله را «سازمان‌های غیرقانونی» دانسته و از طریق نهادهای نظامی، قضایی و امنیتی لبنان برای انحلال آنها تلاش کند.

سه، لبنان باید در چارچوب سلازو کاری تحت نظارت مستقیم کمیته «سلازو کار» که جزئیات آن با طرف‌های آمریکایی و اسرائیلی مورد بحث قرار می‌گیرد، تضمین‌های روشنی در مورد اجرای طرح گسترش اقتدار دولت و محدود کردن سلاح در سراسر لبنان، ارائه دهد. چهار، آمریکا متعهد شده با مشارکت آمریکایی‌ها در انتخاب افسران و پرسنل آن به استثنای هر کسی که مظنون به ارتباط نزدیک با حمایت از حزب‌الله است، یک تیپ جدید در ارتش لبنان را تأمین مالی و تجهیز کند، واشنگتن به این تیپ آموزش نظامی و امنیتی خواهد داد تا به عنوان نیروی اصلی، وظیفه اجرای بعد نظامی فرآیند خلع سلاح از جمله ورود به هرگونه تأسیسات یا مکان عمومی یا خصوصی و هرگونه تأسیسات واقع در مناطق باز را به منظور خلع سلاح بر عهده بگیرد.

پنج، موافقت دولت لبنان با سازوکار هماهنگی مستقیم با ارتش اسرائیل از طریق میانجی‌سی آمریکایی که اجرای صحیح هرگونه توافقی را تضمین می‌کند و به اسرائیل تضمین می‌دهد که حزب‌الله به عنوان یک نیروی نظامی باقی نخواهد ماند. به نظر می‌رسد که جلسات پنجشنبه و جمعه صرفاً دور دیگری از مذاکرات مقدماتی بوده و انتظار می‌رود «اعلام اهداف» که قرار است آمریکا اعلام کند، شامل نشانه‌ای از توافق هر ۲ طرف درباره آغاز روند مذاکرات سیاسی و نظامی-اجرایی در مرحله بعدی است.

گزارش‌ها حاکی از آن است که اسرائیل قصد دارد با رهبری مذاکرات توسط وزیر سابق، «ران درمر»، نقش خود را گسترش دهد، به این امید که لبنان نیز با افزودن یک وزیر ارشد به هیئت رسمی خود، نقش خود را تقویت کند، اما مهم‌ترین نکته تمامی این اتفاقات این است که اسرائیل هرگونه تعهد به آتش‌بس جامع یا جدول زمانی برای خروج نیروهایش از خاک لبنان را به میزان تعهد لبنان به اجرای توافقات مربوط به خلع سلاح و ترتیبات امنیتی مرتبط می‌کند. در این زمینه، مقامات اسرائیلی بارها اعلام کرده‌اند که به تجربیات گذشته اعتماد ندارند و به همین دلیل سازوکارهایی را پیشنهاد می‌کنند که تحت نظارت آمریکا بوده‌امادر عمل نوعی همکاری مستقیم بین مقامات رسمی لبنان و مقامات رژیم اشغالگر در مقابله با مقاومت ایجاد می‌کند.

با ایلنا همراه شوید

خبرگزاری کار ایران «ایلنا»

بازداشت یک فرمانده حزب‌الله عراق در ترکیه و انتقال به آمریکا

شُرکایی از چندین آژانس امنیتی دیگر، در عملیات دستگیری و انتقال السعدی در خارج از آمریکا شکت داشتند. به ادعای مقامات آمریکایی، این شهروند عراقی و همکارانش در تلافی حمله نظامی آمریکا واسرائیل به ایران، «حداقل ۱۸ حمله تروریستی در اروپا و دو حمله در کانادا را برنامهریزی، هماهنگ و مسئولیت آن را بر عهده گرفته‌اند.» نقش دقیق السعدی هنوز مشخص نیست، اگرچه اسناد دادگاه به ویدیوهای تبلیغاتی منتشر شده در رسانه‌های اجتماعی پس از حملات مختلف اشاره دارد. در یک مکالمه تلفنی، الساعدی به یک خبرنگار چین افبی‌آی گفته است که او یا همکارانش نیروهای آمریکایی در عراق و خاورمیانه دست داشته‌اند. در مورد برنامه‌های او در ایالات متحده، مظنون متهم است که عکس‌ها و نقشه‌هایی را که محل یک کنیسه بزرگ در نیویورک و همچنین دو موسسه یهودی دیگر در لس آنجلس و اسکاتسديل، آریزونا را نشان می‌دهد، در اختیار یک مامور مخفی قرار داده و به او دستور داده تا حملات علیه این مکان‌ها انجام دهد.

تورر فرمانده گردان‌های قسام توسط اسرائیل

محسوب می‌شد. او از زمان تأسیس حماس در سال ۱۹۸۷ به این گروه پیوست و در ساختار سازمانی آن پیشرفت کرد تا اینکه رهبری گردان‌های عزالدین قسام را بر عهده گرفت و جانشین محمد ضیف، شد. پس از آنکه اسرائیل تعدادی از رهبران ارشد حماس از جمله اسماعیل هنیه، یحیی سننوار و مروان عیسی را ترور کرد، نام حداد در صدر فهرست افراد تحت تعقیب اسرائیل قرار گرفت و جایزه‌ای ۷۵۰ هزار دلاری برای اطلاعات در مورد او تعیین شد. الجزیره تصاویر زنده‌ای از مراسم تشییع جنازه را پخش کرد و شرکت‌کنندگان همچنان شعاریه‌ای در حمایت از مقاومت سر می‌دادند. این در حالیست که اسرائیل از چند روز پیش اعلام کرده بود که قصد حملات جدید به غزه را دارد.

خبرگزاری آسوشینتدپرس به نقل از مقام‌های آمریکایی نوشت که وزارت جنگ دولت ترامپ تصمیم گرفته تا به جای کاهش نیروهای مستقر در اروپا، کاهش هزاران نیروی آمریکایی در این قاره را از طریق لغو اعزام نیروی جدید به لهستان و آلمان عملی سازد. چندین مقام آمریکایی تأیید کردند که این هفته ۴۴ نیرو از نگراس به لهستان اعزام نمی‌

علی فالح الزیدی، نخست‌وزیر جدید عراق امروز شنبه طی مراسمی رسمی در کاخ دولت در بغداد، مسئولیت خود را به‌طور رسمی به‌عنوان نخست‌وزیر و فرمانده کل نیروهای مسلح عراق تحویل گرفت. بر اساس بیانیه دفتر رسانه‌ای نخست‌وزیر عراق، این مراسم با حضور تشریفات نظامی از بخش‌های مختلف نیروهای مسلح عراق، نواخته شدن سرود ملی و شلیک توپ‌های صلح بود. الزیدی پس از آغاز رسمی فعالیت خود، در پیامی خطاب به مردم عراق اعلام کرد: وطن، مسئولیتی بزرگ و

«علی الزیدی» رسما ساکن دولت عراق را در دست گرفت

هدف ایجاد اقتصادی قدرتمند، متنوع و پایدار در لبنان خواهد شد تا اقتصاد عراق از وابستگی به یک منبع درآمدی خارج شود. وی همچنین مبارزه با فساد را یکی از مهم‌ترین محورهای کاری دولت خود دانست و گفت: فساد دیگر صرفاً یک نقص اداری نیست، بلکه به مانعی در مسیر توسعه و پیشرفت کشور تبدیل شده است. نخست‌وزیر عراق وعده داد دولت جدید از طریق اجرای پروژه‌های تولیدی و توسعه‌ای، فرصت‌های شغلی بیشتری برای جوانان ایجاد کرده و نرخ بیکاری را کاهش دهد. او همچنین از برنامه‌های دولتش برای حمایت از سرمایه‌گذاری و تقویت نقش بخش خصوصی در اقتصاد عراق سخن گفت. الزیدی در بخش دیگری از سخن خود بر حمایت از بخش آموزش، توسعه مدارس و دانشگاه‌ها و ارتقای ساختارهای علمی و آموزشی تأکید کرد و گفت که دولت برای بهبود خدمات درمانی، توسعه بیمارستان‌ها و تأمین دارو در سراسر این کشور برنامه‌ریزی کرده است. وی همچنین وعده داد پرورنده خدمات عمومی وزیر ساخت‌ها از سطح وعده‌های تکراری فراتر رفته‌و وارد مرحله اجرای پروژه‌های راهبردی شود.

پنتاگون اعزام نیرو به لهستان و آلمان را متوقف کرد

شوند. دولت ترامپ پیش از این گفته بود که فقط نیروهای آمریکایی در آلمان را کاهش می‌دهد؛ این تصمیم پرش‌شایی را مطرح کرد و انتقادهایی را در ورشو و واشنگتن برانگیخت. ۲ مقام آمریکایی به آسوشینتدپرس گفتند که اعزام نیرو به لهستان پس از آن لغو شد که پیت‌هگست، وزیر جنگ، با صدور بخشنامه‌ای به رئیس ستاد مشترک دستور داد که یک تیپ